

методичній організації заняття та виділенні змісту основних його етапів. Для контролю засвоєння матеріалу студентами розроблені тестові завдання, ситуаційні задачі різних рівнів складності. Для кращого засвоєння матеріалу складені інструкції та алгоритми для відпрацювання професійних умінь та навичок. Самостійна поза аудиторна робота студентів включає роботу з літературою та написання рефератів, які за-слуговуються на практичному занятті.

Н.М.Усенко, аспірантка
Сумський державний педагогічний університет
ім. А.С.Макаренка, м. Суми

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Важливим показником самостійності як риси особистості виступає пізнавальна самостійність. Аналіз шкільної практики свідчить, що недостатній рівень її сформованості є однією з причин низької результативності шкільного навчання.

Питання про сутність і роль пізнавальної самостійності учнів вирішується у науковій літературі неоднозначно. Так, Н.А.Половникова вважає, що “пізнавальна самостійність проявляється при виконанні учнем власними силами продуктивних навчальних завдань, вимагаючи логічної переробки або часткового аналізу, проведеної раніше переробки”.

Успішність навчальної діяльності учнів багато в чому визначається рівнем їхньої пізнавальної самостійності. Саме пізнавальна самостійність дає змогу швидко орієнтуватися у навчальних ситуаціях, приймати оптимальні рішення при виконанні пізнавальних завдань, зберігати активність і самостійність.

Практика засвідчує, що самостійна робота, навіть на аудиторному занятті з іноземної мови, повинна тривати не менше 40 – 50% робочого часу. Вона має на меті: 1) розвиток і закріплення навичок володіння іноземною мовою; 2) збагачення студентів пізнавальною інформацією; 3) оволодіння способами евристичної діяльності, яка необхідна для задоволення потреб особистості в реалізації власного творчого потенціалу.

У проведеному дослідженні ми виявили дидактичну обмеженість традиційних підходів до сутності та організації самостійної роботи. Наявність завдань учителя, надання спеціального часу для виконання самостійної роботи ; планування методів, засобів і форм самостійної роботи не відображають провідної сутності самостійної діяльності.

Найважливіше – це особисте усвідомлення значимості роботи, її самостійне планування, вибір своїх способів діяльності, зважаючи на рекомендації учителя; особисте звернення за допомогою, консультацією, порадою.

Серед розмаїття форм реалізації самостійної роботи методисти виділяють такі основні види, що визначаються різними рівнями самостійної навчальної діяльності: за зразком, на його перетворення, частково-пошукова і творчо-пошукова.

Ефективність пізнавальної самостійності учнів залежить від рівня її організації. Учні мають бути достатньо забезпечені засобами для її реалізації: навчальний матеріал (підручники, посібники, іншомовні тексти, періодична преса); словники, довідники, розмовники; методичні рекомендації щодо самостійного опрацювання того чи іншого аспекту мови; лінгафонне обладнання з аудіозаписом занять і мовного матеріалу; типові варіанти карток для аудиторних і домашніх робіт, що дозволяють координувати дії викладачів залежно від індивідуальної підготовленості учнів; кольорові графічні опори.

Отже, перетворити знання учнів на їхні ідейні переконання і забезпечити розвиток моральної свідомості дітей можливо лише за умови, коли учні всебічно усвідомлюють матеріал, що вивчається, коли висновки і узагальнення є результатом їх власних розумових зусиль, волі і позитивних емоційних переживань.

А.Н.Дядечко, канд. філол.наук, доцент,
Сумский государственный университет г.Сумы

РОЛЬ И ПРОБЛЕМЫ АННОТИРОВАНИЯ В ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ВУЗА

Профессионализм современного специалиста не в последнюю очередь определяется тем, насколько он вооружен информационно, поскольку доля информации в любом высокотехнологичном продукте давно превысила все остальные составляющие и продолжает наращивать свой объем, значимость и стоимость. Только профессионал знает истинную цену информации, так как он способен адекватно ее воспринять, переработать и превратить в инструмент реализации его личных и корпоративных профессиональных амбиций и интересов.

Качественный рывок в развитии науки, техники и образования как их основы невозможен без изменения статуса преподавателя и студента в сторону их исследовательского сотрудничества, совместного поиска и добывания знаний и решений.